

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection Mythologiae libri decem, Francfort, André Wechel, 1581](#)[Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre II](#)[Item Mythologia, Francfort, 1581 - I, 11 : De sacrificiis marinorum Deorum](#)

Mythologia, Francfort, 1581 - I, 11 : De sacrificiis marinorum Deorum

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre I

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - I, 11 : De sacrificiis marinorum Deorum](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre I

[Mythologie, Paris, 1627 - I, 11 : Les sacrifices des Dieux-marins](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre I

[Mythologie, Lyon, 1612 - I, 11 : Des sacrifices des Dieux marins](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice [Équipe Mythologia](#)

Mentions légales

- Fiche : [Projet Mythologia](#) (CRIMEL, URCA ; IUF) ; [projet EMAN](#), Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : [Münchener DigitalisierungsZentrum](#) (MDZ).

Présentation du document

Publication [Francfort, André Wechel, 1581](#)

Exemplaire [Regensburg \(Allemagne\), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307](#)

Formatin-8

langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Paginationp. 37-40

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Βικτωίη φέρουσι λιγύουτ' ἔρχοντο ἀοιδῆς,
 ὡς παρὰ πύργου ὑπὸ δ' ἔρασι παρναταίῳ
 δειλαφώων τοίχοισι πιδώσαν ἱεράριθι
 κούρετ' ἰὼν ἱεργουῖν, ἵτι πλοκάμοισι γυγνώσ. Ἰλίουπε.

Incessa statueret chorus altaris circum.

Cuncti ibi Iovis aram Phœbum

Cantantes, vnaq̄ue O Eagri filium Orpheum

Exstantia sumpta cithara caetero incipit altè,

Horrendum et fixit serpentem ruit sagittis

Ad inga Parmasis saxosi parvulus infant

Phœbus adhuc, undauique, et gaudens crinibus aureis.

Su placidus faciliq̄ue veni.

Sic apud Virgilium Euandrus accedenti Æneæ commemo-
 rat post conuiuium, quæ causa ipsum compulerit ad illa sacri-
 fica instaurantia: quippe cum non solum inter sacrificia, sed
 etiam in conuiuiis, & in omnibus solennitatibus antiquo-
 rum essent sermones de rebus ab illis Diis gestis. Laudes ju-
 tem Deorum & hymni, dum vterentur victimarum partes
 atque impositæ, circa ipsam aram canebantur, at cum vitæ fu-
 illent illæ, & quæ reueruatæ erant in conuiuium coctæ, his
 vescerantur. Deinde post conuiuium antequam discederent,
 gratias Diis agentes, quod eos in conuiuium accepissent, viti-
 matam sacrificiorum partem linguas victimarum in sacros
 ignes coniecerant, & vini parum super illas, ut testatur Apol-
 lon. lib. 1.

τίνας ἐπί τῃ γλώσσῃσι χίοντα
 αἰθμίσας.

Interea accensis fundunt libamina linguis.

Sic etiam Homerus lib. 3. Iliad. γλώσσας δ' ἱε πυρὶ βάλλει: *ini-
 erunt igni linguas.* Istud autem fiebat vbique in honorem
 Mercurij, cui lingue erant consecratæ, atque post exustas lin-
 guas gratias Diis agentes vnusquisque lati ex illis sacrificiis do-
 num discedebant, at nunc de sacrificiis marinorum dicamus.

De sacrificiis marinorum Detrum. CAP. XI.

AT verò quoniam demones illi qui mari præterant, pro
 natura loci crassiores esse putabantur, idcirco in eorum
 factis crassiora quædam corpora quam essent vel nidotes vel
 centus offerebantur, quæ ad gustum pertinerent, corporaque

habere magis solidum. Nam cum vinum in sacrificiis Deorum superiorum offerretur, & delectæ partes victimarum, tamen ex illis in ignem coniectis & concrematis nihil aliud ad eos Deos nisi nidor & ustulatonum animalium fumus perueniebat, vel odor thuris. At in sacrificiis marinorum Deorum res longè aliter se habere credita est. nam cum taurus Neptuno mactabatur, tunc sanguis colligebatur in crateres, atq; non percutebatur securi victimæ, sed cultris iugulabantur. Erant autem nigrae illæ victimæ, quæ vel Diis inferis, vel tempestatibus, vel Diis marinis offerebantur, ut patet ex lib. 3. Odyss. cum semper in littore maris sacra fierent marinis:

ταὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσῃσιν ἱερὰ βίβον,
 τῶροος παμμίλατος ἀνδρῶν ἰχθῶνι κνέσθηχότῃ.
Ad marii undis fons faciebant lyster a sacrum,
Nigranti tauris Neptuno qui regit undas.

atq; cum turbato Neptuno taurus immolaretur, tunc ubi esset placidus, mactabatur agnus, & aper aliquando: quæ etiam animalia cum maris naturam variis temporibus indicarent, omnia simul aliquando cadebantur in Nept. sacrificiis, ut indicat Hom. lib. 4. Odyssæ:

βίβον ἱερὰ καλὰ πρὸς ἐλάωσι δῶπαι
 ἀριζόν, ταῦροι τε, σὺν δ' ἐπιθήτορα κάρσιν.
Legitime regi Neptuno sacra peregit,
Agno, tauris, aproque fues qui fuerit imire.

Iugularum deinde victimarum in sacris marinorum sanguis collectus in mare è patera fundebatur cum precibus, quod genus tituum à sacrificantibus in littore servabatur. sin autem in navi initiarentur, victimas non in pateram, sed in mare cum precibus iugulabant, ut ait Apollonius lib. 4. in his:

ἢ δ' ἀμὰ δ' ἄγγελλῶσιν ἐὶ θάλασσαν δαιμότα μῆτορας
 ἦσαν ἅπαντα πρυμνῶν.
Ille preces fundens iugulavit in aquorū undam,
Mox de puppe iacit.

Cum iugulassent igitur ac dissecuissent victimas, prius extra cū precibus, deinde vinum in aquam deiciebant, ut ait Virgilius lib. 5. his carminibus:

Ipse caput tonsa foliis ornatum olivæ,
 Stans praeclivus protra pateram tenet: extaque salsos
 Pertricit in fluctus, ac vina loquentia fundit.

& Valeri-

& Valerius Flaccus lib. 1. Argonauticonum, qui ita scribit:

Tum pelago Vna emergens dux talibus infit.

Neque verò convenire horum Deorum naturæ videtur illud quod scribitur ab Ouid. lib. 11. Metamor. qui thuris etiam odorem Diis marinis tribuit, cum aëris tantum numinibus, ut diximus, et non etiam aquaticis, id genus sacrificii ad altiora tendentis conveniat: sic enim inquit,

Itq; Deos pelagi Vno super aquora fuso,

Et peccati fibres, et fuma thuris ador at.

Apud Virgil. præterea lib. 4. Georg. in sacrificiis Oceani, quæ sunt à Nymphis, vinum in flammis, et non in mare funditur, quod non fiebat contra ius factorum, cum illæ essent sub aquis, quamvis mathematicis & philosophis acutissimus Hector Ausonius de antiquorum sapientum sententia ad chemicam artem hanc rem pertinere arbitratur. neque etiam ob eam causam parum convenit is ritus Oceano, quia per Oceanum modo patrem omnium, modo humorem diuinitus in omnia naturalia corpora, omnemq; materiam diffusum, antiqui significarunt. sic autem ait Virgil.

Oceano libemus, ait. simul ipsa precatur

Oceanumq; patrem rerum, Nymphasque sorores,

Centum qua sylvas, centum qua flumina servant.

Tet liquido audentem perfudit mellare Vestiam;

Tet flamma ad summum tecti subiecta reluxit.

Vtebantur autem ternario numero in sacrificiis, quoniam ille numerus perfectus est, non solum ob dimensiones corporum ut ait Arist. in primo cœli, sed etiam quia Deus est omnium quæ videntur, & quæ videri non possunt, moderator: non aliter atq; parisi & imparisi vni habet trias, cum omnes sint numeri pares aut impares: atque sicut Deus est principium omnium quæ aguntur, ita primus ternarius numerus omnium reliquorum per se ipsum auctus triangulum constituit parium laterum, quæ prima est earum figurarum quæ pluribus constant lateribus. Atqui quò deo numero in factis uterentur, ita testatur Valer. lib. primo Argon.

Ipse ter a quareo libans carthesia patre.

Nam non quous impare gaudere dictus est Deus à Virgilio, sed eo qui primus est numerorum imparium, & initium corporum solidorum constantium è pluribus areis. In sacrificiis

etiam flumium & patriorum Deorum ac heroum, si qui per flumen nauigarent (nam mos fuit antiqui, ut Diis eorum locorum ad quæ nuper accedebant, sacrificarent antequam de nauis exirent, ut ii benigni ac fauisti exciperent accedentes) idem ritus seruabatur, cum uina in flumines effunderentur cum precibus, ut ait Apollon. in lib. a.

ἀντὶς δ' Ἀπολλῶνις χρονοῖο ποταμόνδ' ἐν πείθῃ
 εἶναι ἀπαρταίσις μάλιστα γίαιε χεῖ λαίβας
 γαίη τ' ἐπαιτάσας τὶ θεοῖσ', ψυχὰς τε καμόντων
 ἠρώων γευπέοντο δ' ἀπὸ μῆλας εἶναι ἀρωγὰς
 ἐμπίστας.

*Ipse merum è cyatho lib. amen fudit, et auro,
 Aësenides liquidum in fluminum: sic inde precatur
 Tellurem, in argeteiq; Deos, antra aiq; sepulcorum
 Heroum placidi ut uentiant, facilesque profectis.*

Nymphæ item cum aquarum Deæ esse putarētur, crassiora quædam & ipse sacrificia requirebant: quibus mel & lac offerrebat, & mullum, ac nunc de sacris inferorum.

De sacrificiis inferorum. CAP. XII.

SACRIFICIA illa quæ Diis inferis fiebant, non solo tempore, sed etiam colore victimarum & ritu plurimum differabant: nam, ut diximus, hæc sacrificia non nisi per noctem fieri consueuerunt, ut ait Virg. lib. 6.

Tum Regi Stygio nocturna inchoat arat.

quod autem nigre victimæ Diis inferis immolarentur, testatur ita idem poeta;

huc casta Sibylla

Nigrarum pascudum multo te sanguine ducet,

ut autem victimæ quæ superis mactabantur, cum iugularentur, cogebantur iugulum superius vertere: ita quæ mactabantur inferis, caput ad terram depressum tenebant: ut ait Cleon in primo Argonauticorū: & Myrtilus in secundo rerum Lesbicatum his verbis: ἠὲ θάσσιναι ἱερῆς τὰ ὑπομα τῶς ἄνω τῶς ἐπίης ἐπαχέματα ἐν τῇ γῆ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς: εὐπω γὰρ οὐοισι τῶς ὑποχαιτίης. τῶς δὲ οὐρατίης ἄνω ἀνασφίρουσι τῶς ἱερῆς τῶς τρεῖς χεῖρας σφάζουσι. consueuerunt sacerdotes uicissim quæ mactantur inferis, humi capita incidere: sic enim subterraneis sacrificant. At celestibus immolantes col-

La sursum